

2 MARTIE - ZIUA MEMORIEI 30 DE ANI DE LA CONFLICTUL ARMAT DE PE NISTRU

2 martie 1992

Veșnică memorie eroilor căzuți pentru apărarea Independenței Republicii Moldova

În Republica Moldova ziua de **2 martie**, este marcată **Ziua Memoriei**. Este ziua de comemorare a celor căzuți în războiul pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova. În acest an se împlinesc **30 de ani** de la începutul acțiunilor de luptă de pe Nistru.

Potrivit datelor oficiale, în războiul de pe Nistru din 1991-1992 au participat peste 30 000 de persoane. Dintre aceștia, circa 300 de militari și civili au murit, iar alți 3 500 au fost răniți.

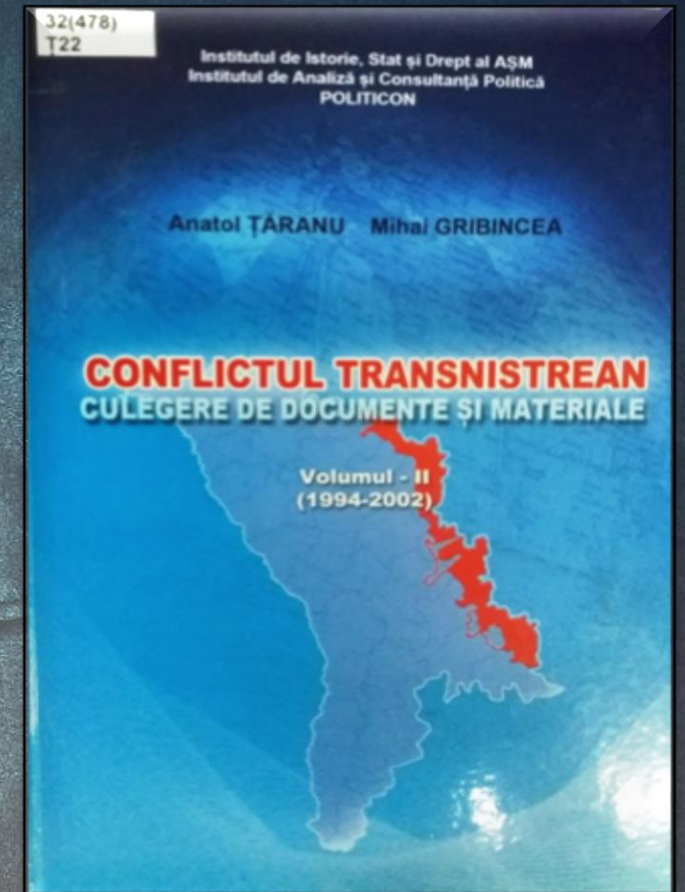
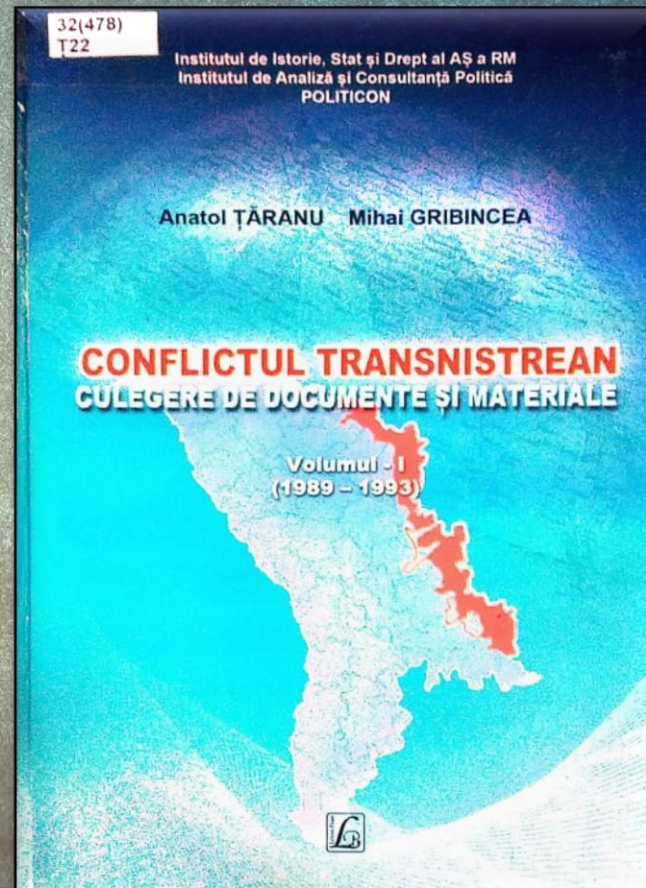
Lucrarea „Sacrificiu și trădare...”, semnată de unul dintre martorii și participanții activi la acele evenimente, colonelul Anatol Munteanu, încearcă să răspundă la toate acestea și la alte întrebări.

Este carte-document! O carte-letopiseț al acelor întâmplări și evenimente! O carte-omagiu, adus miilor de eroi care au apărat integritatea și independența Republicii Moldova.

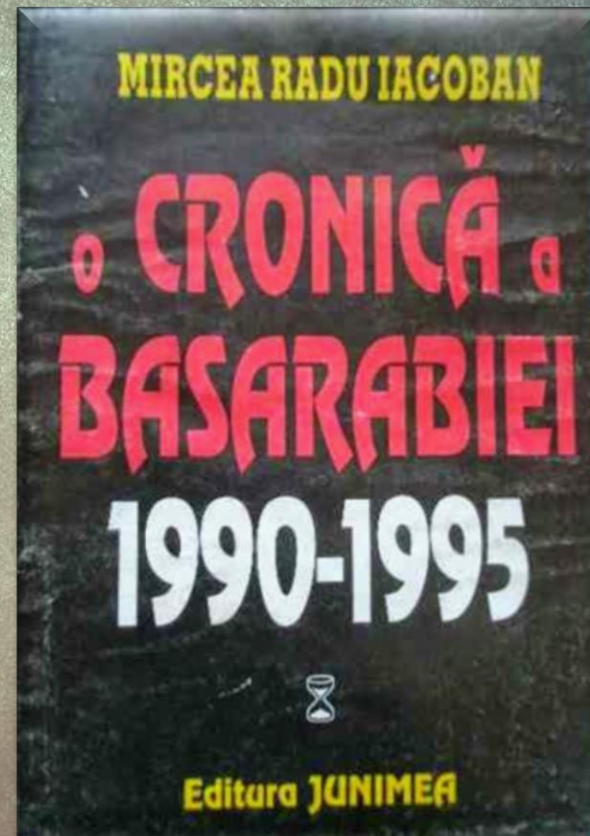
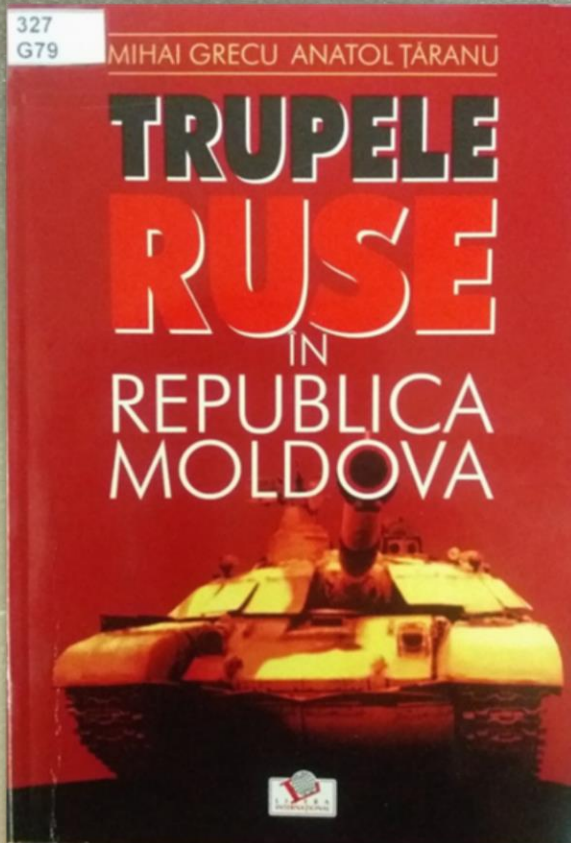
<https://onisiforghibublog.wordpress.com/2012/03/02/conflictul-transnistrean-20-de-ani-de-la-declansare/>

În seria lucrărilor consacrate problematicii respectivului conflict regional, pe un loc aparte se situează recenta culegere de documente și materiale *Conflictul transnistrean* elaborată de doi dintre cei mai buni cunoscători și erudiți specialiști în domeniu, istoricii și diplomații Anatol Țăranu și Mihai Gribincea.

Volumele conțin documente în care se arată descrierea celor mai importante faze ale confruntărilor armate din Transnistria.

TRUPELE RUSE DE OCUPAȚIE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Cărțile prezintă succint istoricul trupelor ruse pe teritoriul RSSM, implicarea lor în operațiunile militare de pe Nistru în 1992, implicare ce a transformat conflictul dintre Chișinău și Tiraspol într-un război moldo-rus, negocierile moldo-ruse privind retragerea trupelor ruse după declararea independenței Republicii Moldova.

Războiul din Transnistria își așteaptă încă istoricii, dar până atunci tot participanții trebuie să depună mărturie pentru dosarele care vor sta la temelia acelor istorii.

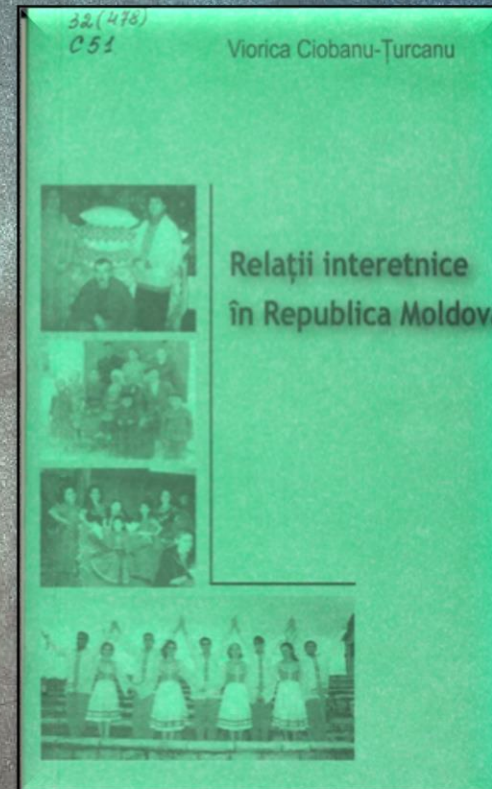
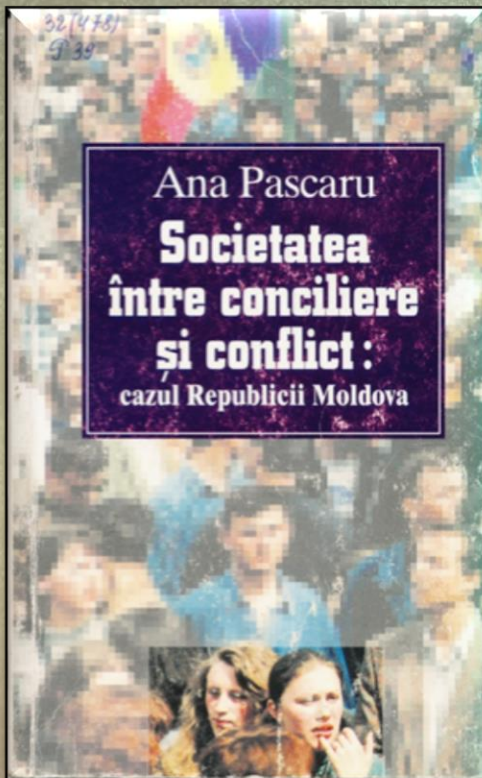
Cartea lui Ștefan Jurja este o înaltă misiune în acest sens. Fiindcă aceasta este marea artă a memoriilor: a scrie pentru sine, dar și de învățătură pentru alții.

COLESNIC, I. *Despre cartea lui Ș. Jurja „În căutarea Luminii”*

Una din principalele provocări ale Republicii Moldova (RM) încă din clipa declarării independenței sale și care continuă să fie stringentă și până astăzi este separatismul teritorial și, în special, problema transnistreană, în mare parte, determinată și menținută din exterior.

http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/4202/1/%C5%A2aralunga_V_conflictul.pdf

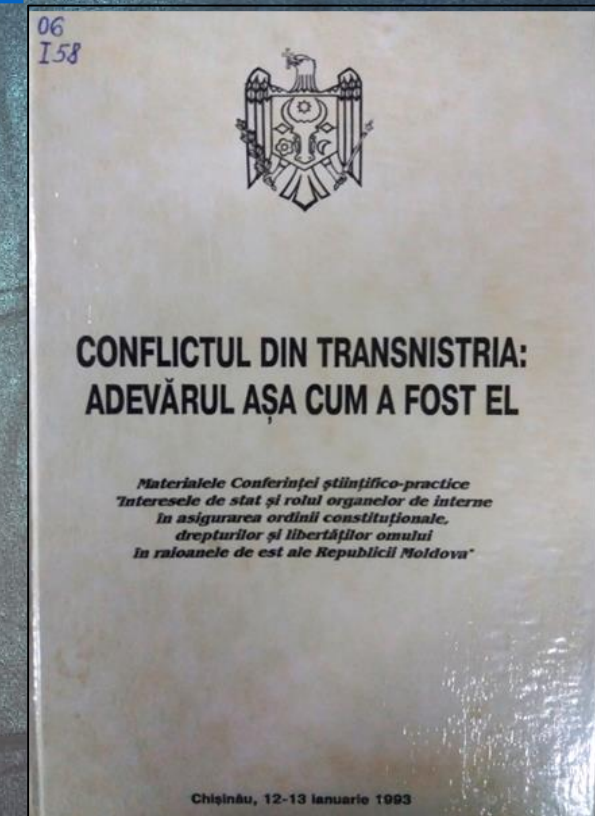
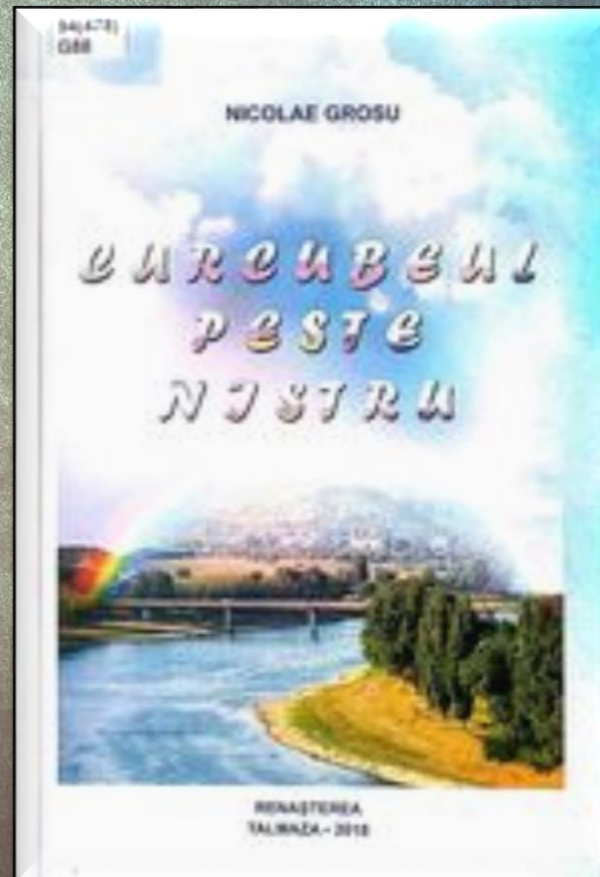
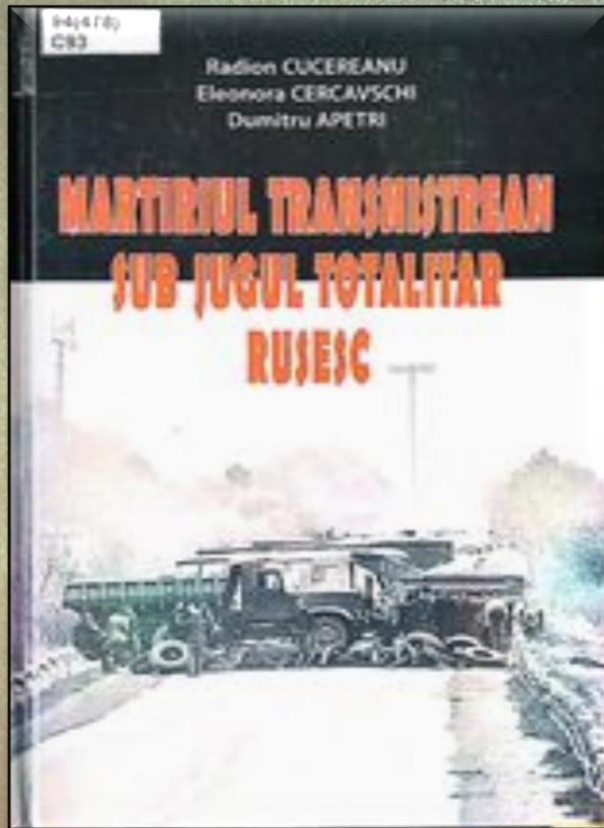

Colecția de eseuri este publicată în trei volume separate, toate vor avea același nume de serie: „Eforturi comune pentru un viitor mai prosper: depășirea costurilor socio-economice ale conflictului Moldova-Transnistria”. Fiecare volum conține eseuri tematice în engleză, română și rusă.

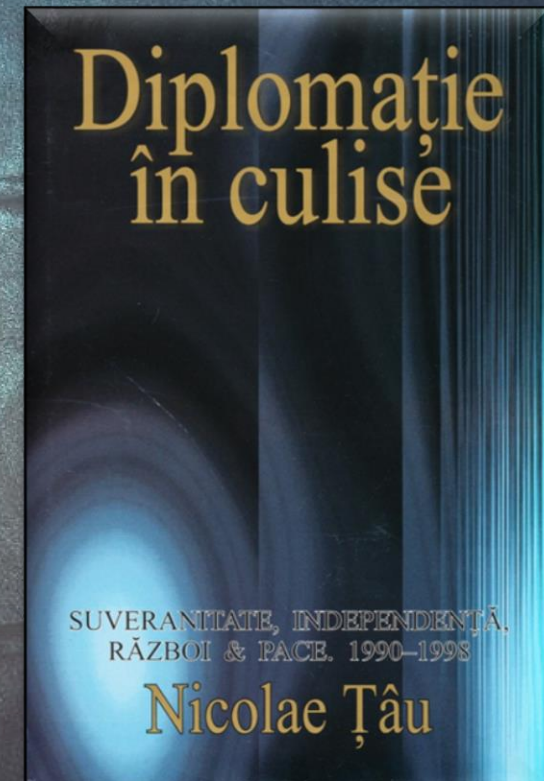
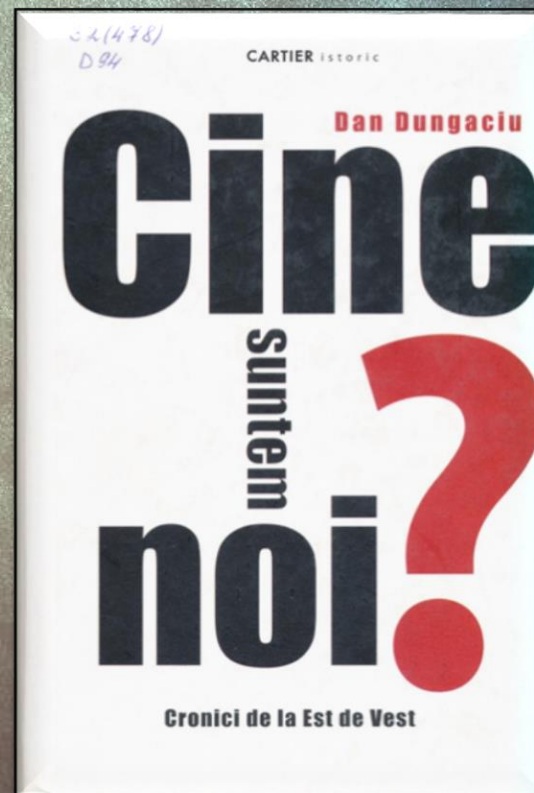
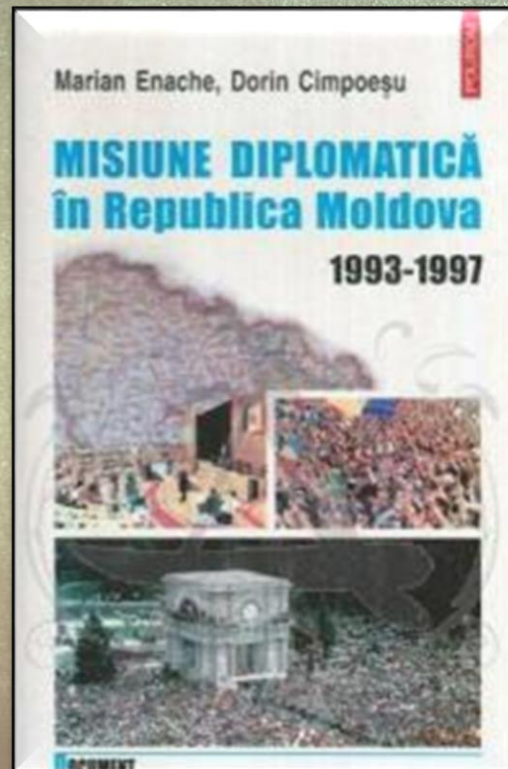
Confruntarea de mulți ani dintre statul Republica Moldova și regiunea separatistă transnistreană este în esență un conflict politico-teritorial și constituie rezultatul acțiunilor neconstituționale de uzurpare a puterii pe teritoriul de pe malul stâng al Nistrului.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/80550

Reglementarea conflictului transnistrean și reintegrarea țării sunt priorități strategice ale Republicii Moldova. Până în ziua de azi la nivel național nu există o viziune clară asupra procesului de reglementare a diferendului transnistrean, ca rezultat a unui proces comun a tuturor forțelor politice, partenerilor internaționali și nu în ultimul rând a societății în ansamblu.

<http://www.viitorul.org/ro/content/politici-de-reintegrare>

„Trebuie cinstită memoria celor căzuți în lupte pentru a putea crea un viitor cu un fundament puternic.

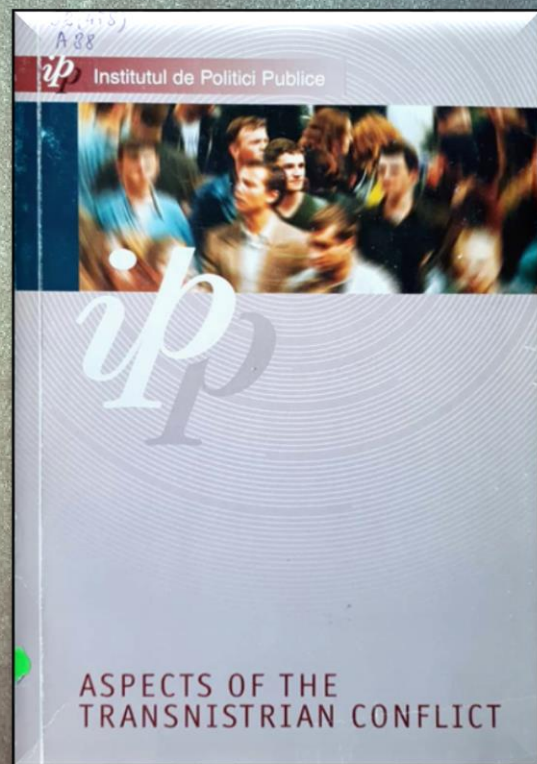
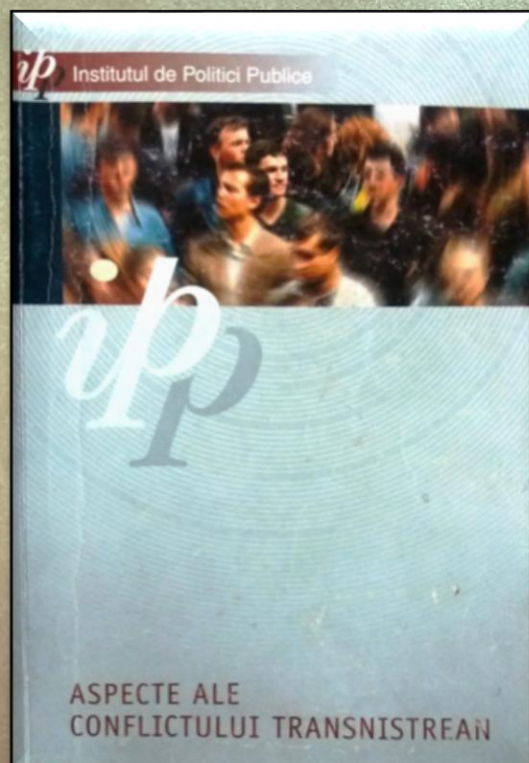
Noi trebuie să-i cunoaștem pe cei care au mers în război și nu s-au întors înapoi, să-i cinstim pe cei care sunt astăzi printre noi și să ducem mai departe acea cauză pentru care au căzut eroii neamului nostru” a menționat ministrul

https://www.ipn.md/ro/in-memoriame-eroilor-care-au-murit-pentru-tara-7967_996661.html#!

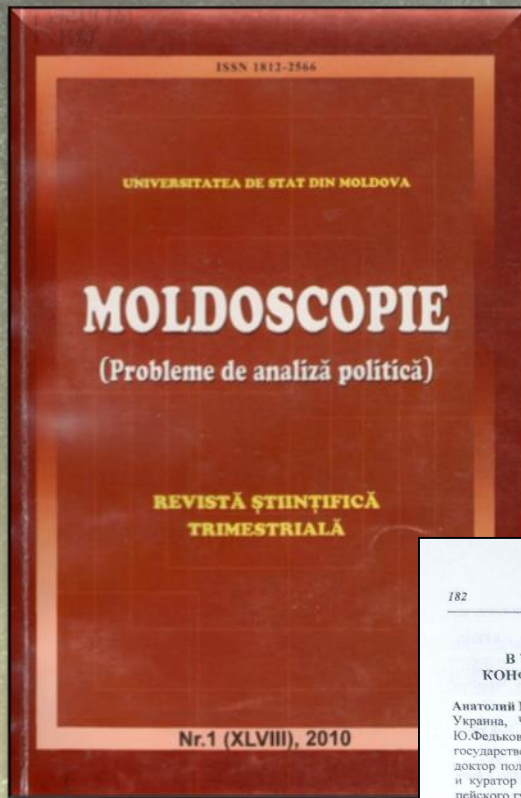
Războiul din Transnistria a avut consecințe multidimensionale și traumatizante, marcând profund întreaga evoluție ulterioară a evenimentelor și proceselor politice, economice, sociale și culturale din Republica Moldova. Soluționarea conflictului transnistrean are o importanță vitală atât pentru Republica Moldova cât și pentru unele state occidentale.

<http://istoriamilitara.org/stiinta/articole/421-aspecte-geopolitice-ale-conflictului-transnistrean.html>

Albumul cuprinde fotografii în alb-negru executate de corespondentul-fotograf Tudor Iovu, prezent pe linia întâi în războiul din Transnistria. Sunt imagini unicate, care fixează realist un tragic segment istoric, acuzând totodată pe inițiatorii acestui măcel.

182 MOLDOSCOPIE, 2010, nr.1 (XLVIII)

**УЧАСТИЕ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА
В УРЕГУЛИРОВАНИИ ПРИДНЕСТРОВСКОГО
КОНФЛИКТА: ТЕНДЕНЦИИ НАУЧНОГО АНАЛИЗА**

Анатолий КРУГЛАШОВ
Украина, Черновцы, Черновицкий национальный университет имени Ю.Фельдыковича, факультет истории и политологии, кафедра политологии и государственного управления
доктор политических наук, профессор, заведующий кафедрой, профессор и куратор магистерской программы «Европейские исследования» Европейского гуманитарного университета (Вильнюс, Литва).

Константин ТКАЧЁВ
Литва, Вильнюс, Европейский гуманитарный университет
магистр политических наук (специальность «Европейские исследования»), куратор бакалаврской программы «Политология и европейские исследования»

The article studies the current situation in the research literature dedicated to the conflict in Transnistria and, in particular, to the EU's role in the conflict settlement. The authors of the article consider the EU to be one of the major actors able to influence settlement of the above conflict positively. The article provides analysis of the tendencies in research of the issue by the Moldovan, Transnistrian, Russian, Ukrainian authors as well as the authors from the EU countries, uncovers the common and the peculiar in those tendencies. The article may be considered as an attempt to summarise the results of the research as of today and provide a kind of guidelines for further research on the issue.

Введение

Приднестровский конфликт остается одной из очевидных точек региональной нестабильности, способной существенно повлиять на уровень безопасности стран Юго-Восточной Европы. В статье, где рассматривалась политика ЕС по отношению к разрешению Приднестровского конфликта, авторы уже отмечали, что до расширения 2004-2007 гг. ЕС проявлял умеренный, если не периферийный интерес, как к самому конфликту, так и поиску путей его разрешения [17]. Но со вступлением Румынии в Европейский союз с 1 января 2007 г., Республика Молдова и территория Приднестровья оказались непосредственными соседями объединенной Европы, оказывая влияние на ее общую внешнеполитическую и политическую безопасность (ОВПБ), существенно корректируя применение инструментария

Administrarea Publică, nr. 4, 2010

**FALSUL CARE DEZBINĂ
SAU UNELE REFLECȚII PE MARGINEA
„CĂRȚII ALBE A TRANSNISTRIEI”**

Stanislav COVALSCHI,
doctor în științe istorice,
participanț la conflictul militar de pe Nistru

SUMMARY

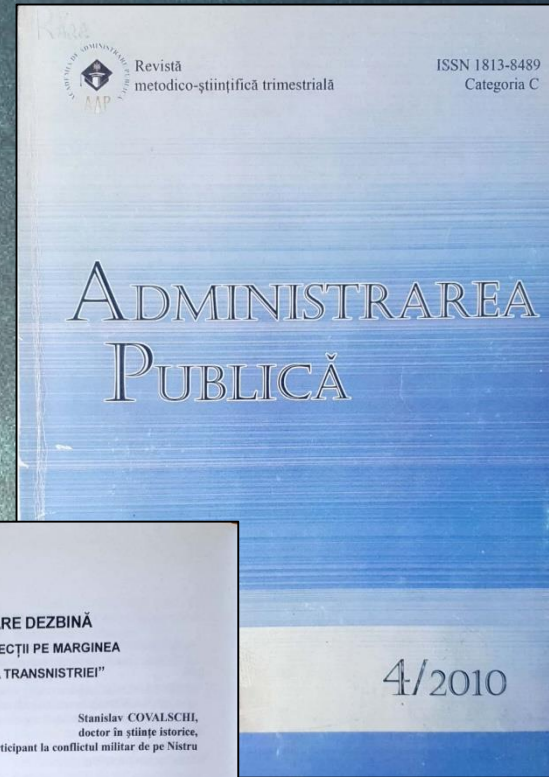
The presentation by famous Russian journalists Vlad Șurighin, Iurii Neresov and Vasili Prohanov and advertising ceremony of the book "The white book of the Republic of Transnistria" ("Белая книга ПМР") took place on the 13th of September, 2006 in Tiraspol, before the September 17, 2006 Referendum-farce. On the wish of Transnistrian nation to join the Republic of Moldova.

I can't admit that this is a book, scientific research or history because the author used well-known information gathered and published only in the separatist region during the existence of the Nistru Moldovan Republic.

It is true, that the book was published on a high quality paper to make it more valuable and stable, written in big letters, probably, of the lies to be more convincing.

Pe 13 septembrie 2006, adică în ajunul referendumului-farsă din 17.09.2006 - "Dorește oare poporul Transnistriei să intre în componența Republicii Moldova?", a Tiraspol, a avut loc prezentarea cu mult fast și publicitate a „Cărții albe a Transnistriei” („Белая книга ПМР”) de către cunoscuții ziariști din Rusia Vlad Șurighin, Denis Neresov, Iurii Neresov și Vasili Prohanov. Nisim pot permite să numesc materialul respectiv carte, cercetare științifică sau istorică pe motiv că autorii săi au folosit doar informațiile bine cunoscute, acumulate și publicate doar în zona separatistă în perioada existenței republicii moldoveneștine. Ce-i drept, pentru a părea mai de „preț” și mai „voluminoasă”, „lucrarea” a fost editată pe hîrtie de calitate, cu caractere mari, probabil, ca minciunile expuse să pară mai verosimile.

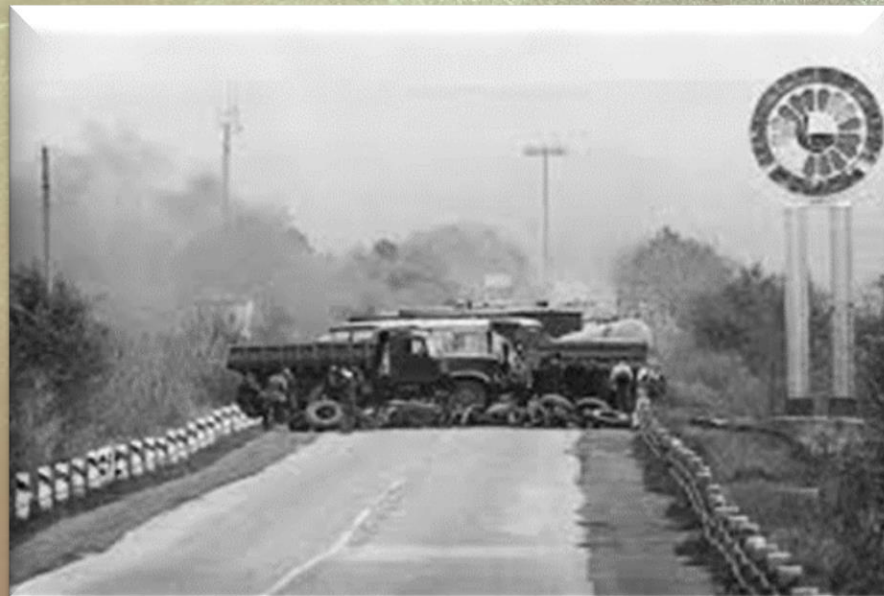
În primul capitol, se aduc „argumente” precum că Republica Moldova n-are dreptul istoric, moral și juridic să pretindă la Transnistria, deoarece moldovenii n-au locuit acolo niciodată, iar formarea, în 1940, a R.S.S. Moldovenești, în baza a 5 raioane ale Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești, fără solicitarea voinței poporului transnistrean, este nelegitimă. Din

Conflictul militar transnistrean care a izbucnit în anul 1992 rămâne în istorie o pagină sumbră și deocamdată neînțoarsă. Două maluri așa și nu au reușit să ajungă la o conștientizare unică a surselor și a cauzelor care au provocat conflictul.

MOMENTE TRISTE DIN ANUL 1992

RESURSE ELECTRONICE

- Colecția Bibliotecii Științifice USARB – <http://primo.libuniv.md/>
- Europa Liberă <https://moldova.europalibera.org/html>
- Ziarul de gardă <https://www.zdg.md/blog/editoriale/de-30-de-ani-fara-transnistria/>
- Trustul de presă al Ministerului Apărării Naționale <http://presamil.ro/25-de-ani-de-la-crearea-pseudo-statului-transnistrean-urma-unui-conflict-sangeros/>
- Promemoria <http://promemoria.md/publicatii/razboiul-din-transnistria/>
- Republica Moldova război în 1992 <https://library.rs/blogs/entry/REPUBLICA-MOLDOVA-R%C4%82ZBOI-%C3%8EN-1992>

Realizat:

Snejana ZADAINOVA, bibliotecar
Aliona PURICI, bibliotecar

Coordonator:

Valentina TOPALO, bibliotecar principal

Centrul Manifestări Culturale

2022